

DET NORSKE MYRSELSKAPS MYRINVENTERINGER 1934-1970.

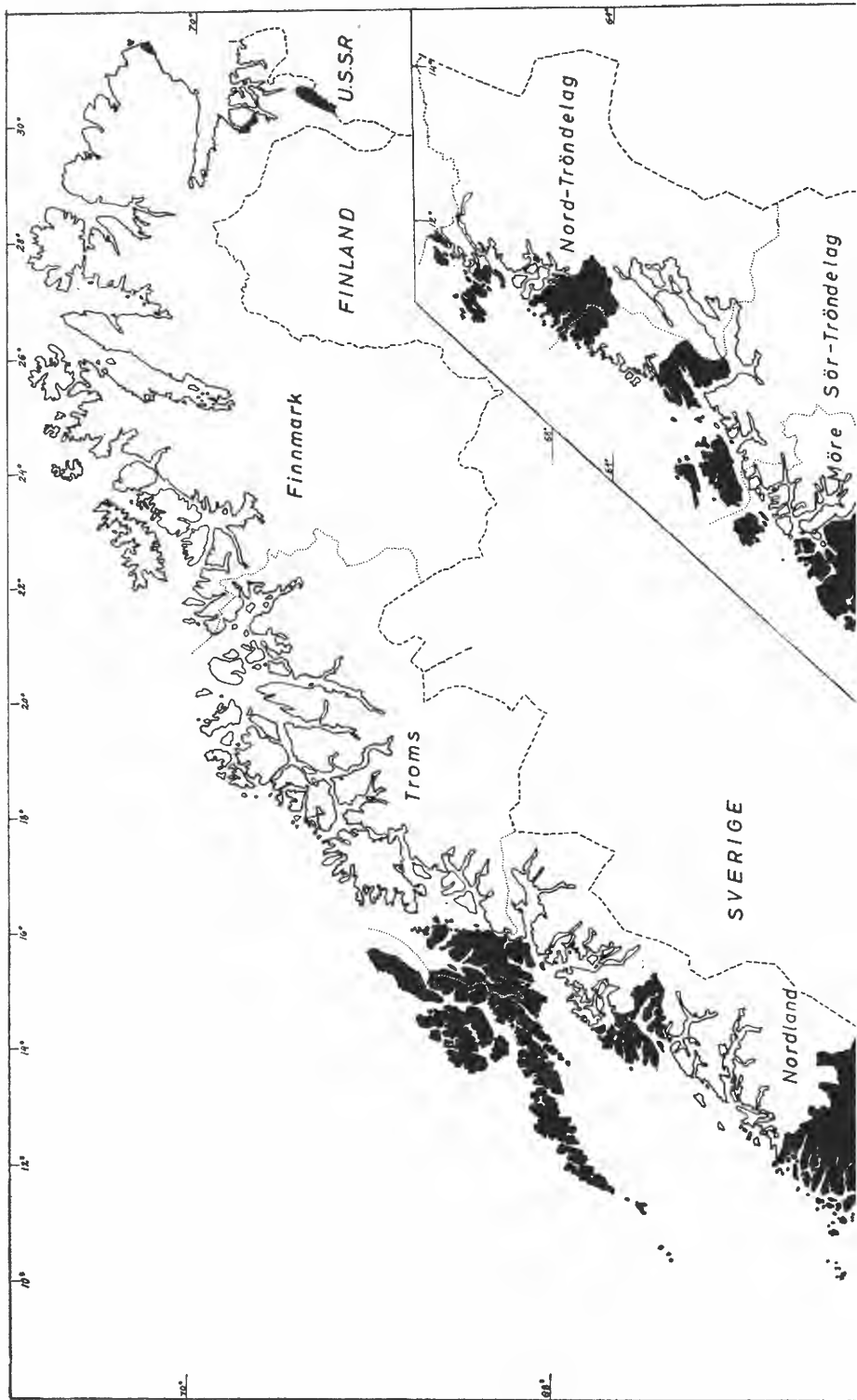
Av konsulent Osc. Hovde.

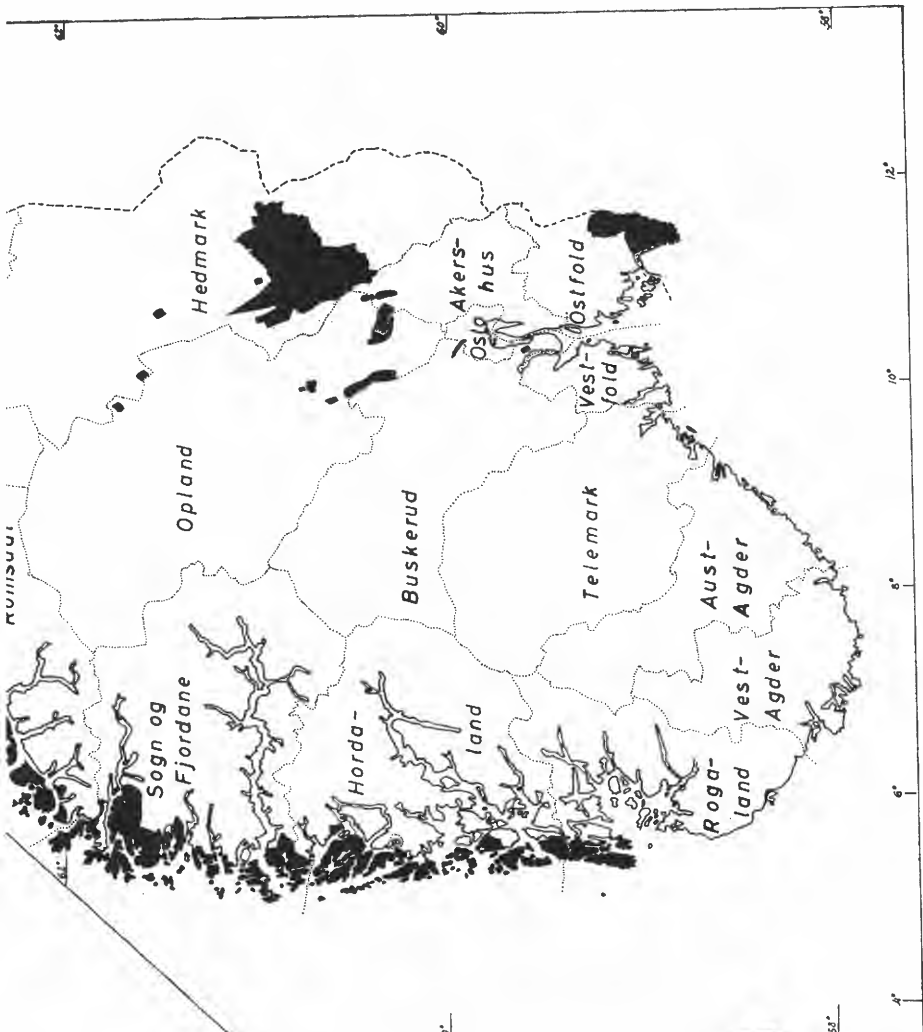
Innledning.

Det norske myrselskap har siden stiftelsen i 1902, etter eget initiativ og anmodning fra institusjoner og private, utført temmelig omfattende myrundersøkelser over hele landet. I de første årene var det særlig den tekniske utnyttelsen av myrene det ble lagt mest vekt på ved undersøkelsene. Brenntorv spilte den gang en betydelig større rolle i brenselforsyningen enn den har gjort i de senere år. Særlig de to krigsperiodene vi har hatt i dette århundre, skapte sterkt behov for undersøkelser av brenntorvmyrer og planlegging av brenntorvanlegg. Torvstrøindustrien ble stort sett utbygget etter år 1900 og har lagt beslag på Myrselskapets tjenestemenn til undersøkelser og anlegg av fabrikker og torvstrøanlegg. Dessuten ble det drevet spredte undersøkelser for ulike formål, også dyrking. Undersøkelse av dyrkingmyrer og myr dyrkingen ble intensivert etter at Myrselskapet fikk egen konsulent og forsøksstasjon i 1907. I de senere år har det vært oppgaver i forbindelse med dyrking av myr som har dannet tyngden i Myrselskapets virksomhet. Dessuten foretas mange undersøkelser for produksjon av torvstrø eller såkalt dyrkingstorv til bruk i veksthus, gartnerier og som jordbefordringsmiddel. Vi må også nevne myrundersøkelser med tanke på forskjellige anlegg og i forbindelse med almennyttige formål av ulik karakter.

Planer om systematiske undersøkelser og oppmålinger av landets myrer ble lagt fram for Landbruksdepartementet allerede i 1909. Men på grunn av manglende pengemidler kunne dette arbeid ikke settes i gang før i 1934. Saken ble da tatt opp på nytt av daværende leder av Myrselskapet, dr. agr. *Aasulv Løddesøl* og det lyktes å få bidrag av *A/S Norsk Varekrigsforsikrings Fond* og *Rådet for Teknisk Industriell Forskning*. Senere kom *Landbruksdepartementet* inn i bildet med bevilgninger som delvis gikk til myrinventering. Dessuten har *Trøndelag Myrselskap* og de aktuelle *kommuner* gitt støtte til inventeringer i Trøndelagsfylkene. I Rana kommune i Nordland ble inventeringen utvidet til å omfatte registrering av områder av interesse for viltstellet.

Som bidragsytere — foruten Rana kommune —, står her *Direktoratet for Jakt, Viltstell* og *Ferksvannsfiske* og *Direktoratet for Statens skoger*, som har betydelige arealer i Rana.

KART
OVER

NORGE

MÅLESTOKK

TEGNFORKLARING

- Riksgrense - - - - -
- Fylkesgrense ······
- Inventert område ———

DET NORSKE MYRSELSKAP
1969
O.H.

Fremgangsmåte og formål:

Arbeidsplan og retningslinjer for myrinventeringene ble utarbeidet av dr. Aasulv Løddesøl. Han definerer selv begrepet myrinventering slik: «Å skaffe tilveie en oppgave over hva vi har av myr, hva slags myr dette er og hva den best egner seg til.» Med andre ord en ren forrådsstatistikk over landets myrområder som til slutt vil gi en samlet oppgave over landets totale myrarealer og utnyttelsesmuligheter for disse forekomster. Det ble utarbeidet en detaljert arbeidsinstruks for at arbeidet kunne bli mest mulig ensartet med skiftende personell. For å gi en nærmere forklaring på hva arbeidet omfatter skal vi referere et konsentrat av de viktigste punkter i arbeidsplanen.

Kartgrunnlaget.

Undersøkelsene knyttet alltid til kart. Vårt topografiske kartverk var dessverre mangelfullt for store deler av landet da myrinventeringen ble påbegynt. Vi var for det meste henvist til å nytte fotografiske kopier av N.G.O.'s originalkart i mst. 1 : 50.000, gradteigskarter i mst. 1 : 100.000, eller forstørrede (oppfotograferte) kopier av fylkeskarter (amtskarter) i mst. 1 : 200.000. Disse kartet var brukbare hvor det forelå nyere målinger. Inventeringen ble derfor til å begynne med fortrinnsvis lagt til landsdeler med ny kartlegging. Spenningen foran siste krigs brenselkrise og jordødeleggelsen ved torvstikking i kyststrøkene, bidro imidlertid til at vi også måtte ta fatt på landsdeler med mindre gode kartet. Det ble derfor nødvendig med betydelige suppleringer i marka. Kartet i større målestokk ble herunder delvis nyttet. For en del østlandsområder har vi brukt almenningkarter. Ellers har jordskiftekartet vært til disposisjon enkelte steder. Etter hvert som flyfotograferingen dekker mer og mer av landet har slike fotos og «kartet» blitt et godt hjelpemiddel under markarbeidet. I visse tilfeller er flyfotos brukt som bilag til meldingene. Økonomisk kartverk vil sikkert bli et godt hjelpemiddel for myrinventeringene.

Markarbeidet.

Arbeidet utføres av en leder med høyere landbruksutdannelse. Som handlangere nyttes fortrinnsvis lokalkjente ungdommer. Myrene tegnes inn på kartkopier på grunnlag av målinger fra lett kjennelige punkter i terrenget og på kartet. Hver myr eller samling av myrer (myrområder) gis et nr. på kartet og tilsvarende nr. i spesielle feltbøker (inventeringsbøker), hvor alle data av betydning noteres. Disse data omfatter: Myras navn og beliggenhet, topografi, vegetasjon, myrtype og torvslag, dybde og undergrunn, formolding og fortorving, struktur og fasthet, innhold av fiber, trevler og røtter, dreneringsmuligheter, eiendomsforhold og mulig utnyttelse nå og i framtida,

dyrking, skogreising, torvproduksjon m.v. Som arbeidsredskaper nyttes foruten landmålerutstyr, et 6 m langt kammerbor, et mindre (1 m) sylinderbor og en lett spade. Før uttaking av prøver til kjemisk analyse av dyrkingsmyr nyttes Løddesøls prøvetaker, som tar ut 1 l til 20 cm dyp.

Kjemiske og botaniske analyser.

Til støtte for bedømmelsen i marka, uttas prøver av matjordlaget, torvprøver og planteprøver, som analyseres. Undersøkelsen omfatter dyrkingsprøver, brenntorvprøver, strøtorvprøver og prøver av eventuelle jordforbedringsmidler. Analysen av dyrkingsprøvene omfatter volumvekt, og pH-verdi samt innhold av aske, N, CaO, og — eventuelt — også P og K og mikronæringsstoffene Cu, Mn og B når det gjelder myrområder hvor planer om oppdyrking har vært aktuelle. I brenntorvprøvene bestemmes brennverdi, askeinnhold og sammenholdsgrad. For strøtorvprøvene er det vannoppsugingsevnen som er viktigst.

Planteprovne består hovedsakelig av moser som vanskelig kan bestemmes uten mikroskop. Botanikerne *Johannes Lid* og *Per Størmer* m.fl. har bistått oss ved disse undersøkelser.

Kontorarbeidet.

Etter avsluttet sommersesong blir materialet bearbeidet på kontoret. Det utarbeides nye originalkarter i trasing. Hvor arealet ikke er bestemt i marka, blir det beregnet ved hjelp av planimeter eller på annen måte. Arealet, fordelt på myrtyper, og de viktigste observasjoner for øvrig føres inn i spesielle tabeller som arkiveres og eventuelt trykkes. Melding om inventeringsresultatene publiseres i Myrselskapets tidsskrift: «Meddelelser fra Det norske myrselskap». Dessuten blir de gitt ut som særtrykk og sendt til institusjoner som har interesse av vedkommende undersøkelse.

En grundigere beskrivelse av metodikken ved Myrselskapets inventeringer og undersøkelser for øvrig, er gitt i den litteratur som er nevnt i egen liste i denne melding.

Omfang og resultat.

I løpet av de 37 år siden Det norske myrselskap startet sine myr-inventeringer, er over 29 millioner dekar landareal undersøkt på denne måte. Av rikets totale landareal utgjør dette 9,42 %. De inventerte landområder er belagt med sort på kartet (fig. 1.). Vi ser av dette at inventeringen omfatter det meste av kyststrøkene fra og med Karmøya i sør til og med Andøya i nord. Dessuten er deler av de sentrale Østlandsområder (herreder, almenninger og private eienommer), samt herredene Idd og Aremark i Østfold og et par mindre områder i Øst-Finnmark inventert.

Innen de undersøkte områder er det registrert nesten 1,6 millioner

dekar myr. Myrarealet i den undersøkte del av landet utgjør følgende ca. 5,41 % av landarealet. Inventering er foretatt i 14 av landets fylker, men med temmelig ulike andel i de forskjellige fylker (tabell 1). Størst areal er undersøkt i Nordland fylke med nesten 32 % av fylkets landareal og over $\frac{1}{2}$ million dekar myr. Dernest kommer Møre og Romsdal med nesten 24 % av landarealet og ca. 285 000 dekar myr. På 3. plass kommer Hedmark fylke, hvor ca. 12 % av landarealet er undersøkt.

Myrfrekvensen vil variere sterkt med hvor stor andel og hvilke deler av et fylke som er undersøkt. For små andeler av et fylke er resultatet selvsagt lite representativt for fylkets myrfrekvens. En kan vel si at nøyaktigheten øker noenlunde proporsjonalt med prosenten av undersøkt areal. Som det fremgår av tabellen så er det fire fylker — foruten byfylkene — (Oslo og Bergen) hvor det ikke er foretatt inventering.

Fordelingen av myrarealet mellom de forskjellige myrtyper går fram av tabell 2. For hele myrarealet under ett er det mosemyrtypene som dominerer med hele 61,5 %. Grasmyrarealet utgjør 26,1 %. Ellers er fordelingen på myrtyper høyst ulik i de forskjellige fylker. Det er Rogaland, Sør-Trøndelag og Hordaland som har de høyeste grasmyrprosenten og Hedmark og Finnmark som har laveste andel av denne myrtype. Fordeling på ulike myrtyper vil selvsagt i likhet med myrfrekvensen, endre seg når nye områder av fylkene kommer til. Prosentene i tabellen behøver følgende på ingen måte å være representativt for vedkommende fylke. Dette gjelder kanskje i første rekke Vestlandet og Nord-Norge, hvor inventering er foretatt vesentlig i kyststrøk. Dessuten vil selvsagt også riktigheten i fordelingen mellom myrtypene øke jo større prosent av landarealet i et fylke som er undersøkt.

De herredsvise tabelloversikter omfatter ofte også fordeling etter høyde over havet, middeldybder, undergrunnsforhold m.m. Lignende fylkesvise tabeller kunne selvsagt utarbeides. Men materialet blir da såpass stort og uensartet at verdien av slike tabeller blir heller liten.

Utnyttelse av myrene.

Dyrking.

Når det gjelder myrenes framtidige utnyttelse så er det særlig mulighetene for dyrking som er av størst interesse. For dyrkingsmyrene har vi brukt 5 godhetsklasser, nemlig: Meget god dyrkingsmyr (D 1), god (D 2), noenlunde god (D 3), mindre god (D 4) og dårlig (D 5). Denne gradering er selvsagt — som all annen verdsettelse eller bonitering av jord — beheftet med individuelle — og andre feil.

De faktorer som er mest avgjørende for dyrkingsmulighetene av et myrområde er dreneringsforholdene, myras bæreevne, samt dybde-

og undergrunnsforholdene. Vi tar dessuten hensyn til myrtypen og omdannelsesgraden av torva ved fastsettelse av dyrkingsverdet.

I tabell 3 er det en fylkesvis arealoppgave over dyrkingsverdet etter følgende inndeling: Noenlunde god (D 3) og bedre, og dårligere enn (D 3). Arealet av myrer som har fått dyrkingsverd D 3 eller bedre varierer mellom 6,1 og 36,2 %. I gjennomsnitt for alle undersøkte områder utgjør denne andel 19,2 %. Hvis vi derimot tar med arealer som har fått dyrkingsverd D 4 og D 5 (mindre god og dårlig dyrkingsmyr) så kommer gjennomsnittsprosenten opp i 68,8 % av de myrarealer som er med i de hittil utførte myrinventeringer. Av de vel 1,5 millioner dekar myr som er undersøkt ved myrinventeringen er vi kommet til at noe over 1 million dekar er dyrkbar myr på en eller annen måte. Av dette areal er ca. $\frac{1}{3}$ karakterisert som god og noenlunde god dyrkingsmyr, resten er mindre god og dårlig.

Synet på myrene som dyrkingsjord har for øvrig endret seg meget i løpet av de senere år. Og en kan vel regne med at fortsatt forskning og nye forsøksresultater og driftsmidler vil endre synet også i framtida. Arealet av myr til dyrking er derfor neppe regnet for høyt, men heller i laveste laget.

Skogbruk.

Forskjellige forhold vil føre til at en stor del av myrene blir tatt i bruk til andre formål enn dyrking. Relativt store arealer ligger f.eks. mer naturlig til for skogreising.

I denne utredning er det imidlertid ikke gjort noe samlet overslag over arealene av myr som anses nyttbare til dette formål. I mange tilfeller vil det bli et økonomisk vurderingsspørsmål om en skal nytte arealene til skogreising eller dyrking for jordbruk.

Torvproduksjon.

Myrenes tekniske muligheter er mange. Vi har imidlertid lagt særlig vekt på å registrere areal og masse av brenntorv og strøtorv. Tabell 4 viser en fylkesvis oversikt for de inventerte områder. Massen er beregnet som råtorv i naturlig lagring i myra. Vi ser at arealet av brenntorvmyr utgjør bare vel 2 %. Videre framgår det av tabellen at i forhold til myrarealet så er Vestlandet, Trøndelag og Nord-Norge rikest på brenntorv, mens Østlandsfylkene har mest strøtorv. Det kan dessuten bemerkes at strøtorven i Østlandsmyrene stort sett er av bedre kvalitet.

Det er i alt registrert ca. 350 millioner m³ brenntorv, som tilsvarer ca. 35 mill. kulltonn i brennverdi når vi regner at 2 m³ råtorv gir 1 m³ tørr torv og at 5 m³ tørr torv tilsvarer 1 tonn kull. Nå er jo brenntorvforbruket her i landet nærmest ubetydelig i forhold til annet brensel. Men brenntorven ligger der som reserve og det er vel ikke helt utelukket at det atter en gang kan bli aktuelt å nytte noe av den.

Strøtorvmassen er beregnet til vel 57 millioner m³ råtorv. For strøtorv er krympingen ved tørking ubetydelig og vi kan regne med at 1 m³ råtorv gir 1 m³ torvstrø. Vårt årlige forbruk av torvstrø er ca. ¼ mill. m³. Det finnes således innen de undersøkte områder strøtorv for over 200 år med det nåværende forbruk.

Hva våre ressurser i brenntorv og strøtorv betyr økonomisk, er det vanskelig å vurdere, da produksjonen av begge deler er meget arbeidskrevende. Men vi må i alle fall kunne tillegge dem en betydelig nasjonal verdi, når vi tar i betraktning at tallene er framkommet innen mindre enn 1/10 av rikets totalareal eller innen 1/20 av landets myrareal, som er angitt til 30 mill. dekar.

Annen utnyttelse.

Myrene har i den senere tid kommet mer i skuddet til almennyttige formål. Vitenskapelige og biologiske interesser knytter seg nå også i sterkere grad til myrarealene. Disse forhold blir derfor i noen grad vurdert ved inventeringene. I spesielle tilfeller (Rana-inventeringene) blir det lagt stor vekt på nevnte forhold.

Konklusjon.

Myrinventeringer er hittil utført i beskjedent omfang sett i landsmålestokk. Dette skyldes særlig mangel på bevilgninger. Men resultatene som er oppnådd har vist at det finnes betydelige reserver i myrene. Det er videre på det rene at myrene inntar en bred plass når det gjelder landets framtidige dyrkingsareal. De disponible fastmarksarealer er for det meste brattlendte og lite skikket for tidsmessig, maskinell jordbruksdrift. Dessuten er jo fastmarka som regel skogproduserende og gir oftest bra avkastning, mens det meste av myrarealet ligger så godt som uproduktivt. Dersom nydyrkingen skal holde tritt med avgangen av dyrka jord til forskjellige formål, og oppveie nedleggelsen av mindre drivverdige bruk, så må det vesentlig skje ved utvidet myr dyrking.

Myrinventeringen har satt oss i stand til å antyde retningslinjene for utnyttelsen av myrene innen de inventerte områder. De lokale myndigheter og fagorganer har derved noe å bygge på når de ulike krav om jordarealer melder seg. Vi har fått en systematisk oversikt over større områder og kan lettere ta standpunkt til hvor detaljundersøkelser for planlegging og utnyttelse bør settes inn.

Endelig har det vist seg at myrinventeringene også har stor betydning for distriktutbygging og områdeplanlegging. Materialet er således nyttet av de samfunnsorganer som står for denne sektor av planløsningen.

Oversikt over de hittil utførte og publiserte myrinventeringer vil en finne i oppstillingen nedenfor. Nevnte meldinger gir en oversiktsmessig orientering. Mere detaljerte opplysninger kan bli gitt ved henvendelse til Myrselskapet.

**Fortegnelse over publiserte meldinger
vedrørende Det norske myrselskaps myrinventeringer.**

	Publisert år
Myrene på Andøya	1935
Myrene på Smøla	1936
Myrene på Langøya og Hadseløya	1936
Myrene på Hinnøya	1936
Myrene i Lofoten	1937
Myrene i Elverum	1937
Myrene i Sør-Varanger	1937
Myrene i Idd og Aremark	1938
Myrene i Steigen, Leiranger og Nordfold	1938
Myrene i Helgelands kystdistrikter	1939
Myrene i Vang og Furnes herreder	1939
Myrene i kystherredene i Møre og Romsdal	1940
Myrene i Løten herred	1940
Myrene i Romedal herred	1942
Myrene i Nes almenning	1943
Myrene i kystherredene i Sogn og Fjordane	1944
Myrene i Brandbu og Tingelstad almenning	1945
Myrene i Gran almenning	1945
Myrene i Veldre almenning	1945
Myrene i Eidsvolds verks skoger	1946
Myrene i Vestnes, Vatne og Skodje herreder	1946
Myrene i kystherredene i Nordhordland	1947
Myrene i kystherredene i Midthordland	1947
Myrene i Stange herred	1947
Myrene i kystherredene i Sunnhordland	1948
Myrene i kystherredene i Nordrogaland	1949
Myrene i Bolsøy herred	1949
Myrene ved Svartnes og Smelror i Vardø herred	1951
Myrene i Nesset og en del av Veøy herred	1952
Myrene i Øre og en del av Tingvoll herred	1952
Myrene i Eid og Veøy herreder	1954
Myrene i Sandstad herred	1954
Myrene i Fillan herred	1955
Myrene i Hitra herred	1956
Myrene i Kvenvær herred	1957
Myrene på Hitra	1958
Myrene i Leka herred	1958
Myrene i Vikna herred	1960
Myrene i Nærøy herred	1960

Myrene i Flatanger herred	1962
Myrene på Frøya	1963
Myrene i Ørland herred	1964
Myrene i Bjugn herred	1966
Myrene i Namdalseid herred	1969
Myrene i Rana herred	1970
Myrene i Rissa herred	1970
Myrene i Osen herred	1971
Oversikt over myrene i Lofoten og Vesterålen	1937
Oversikt over myrene i Trøndelagsfylkene	1966

Det er dessuten foretatt inventeringer i enkelte private eiendommer uten at meldingene er publisert.

Litteratur.

I tillegg til fortegnelsen over publiserte inventeringsmeldinger foran, henvises nedenfor til de viktigste kilder hvor ulike sider ved myrinventeringene er mer detaljert behandlet.

1. Løddesøl, Aasulv: Prøvetaking og volumvektbestemmelse av myrjord. Medd. fra D.n.m., 1934.
2. » » Myrinventering som fast ledd i arbeidet for landets selvberging. Medd. fra D.n.m., 1939.
3. » » Det norske myrselskaps myrinventeringer. Medd. fra D.n.m., 1941.
4. » » og Lid, Johannes: Botaniske holdepunkter ved praktisk myrbedømmelse. Medd. fra D.n.m., 1943.
5. » » Myrene i næringslivets tjeneste. Grøndahl & Sønns Forlag, Oslo, 1948.
6. » » og Lid, Johannes: Myrtyper og myrplanter. Grøndahl & Sønns Forlag, Oslo, 1950.
7. » » Myr- og torvressurser i Norge, nåværende og fremtidig bruk. Medd. fra D.n.m., 1963.
8. » » Viktige holdepunkter ved vurdering av myr- og torvforekomster. Medd. fra D.n.m., 1967.
9. » » Kjemiske holdepunkter ved praktisk myrbedømmelse. Medd. fra D.n.m., 1969.

Tabell 1. Myrselskapets myrinventeringer pr. 31/12—70.
Fylkesvis fordeling av areal og prosent.

Fylke	Inventert av landarealet		Herav myrareal	
	Dekar	%	Dekar	%
Østfold	343 910	16,58	22 097	3,43
Akershus	276 700	5,53	21 647	7,82
Hedmark	3 138 010	11,98	347 198	11,06
Oppland	404 500	1,67	55 229	13,65
Buskerud	25 940	0,19	2 235	9,05
Vestfold	—	—	—	—
Telemark	—	—	—	—
Aust-Agder	—	—	—	—
Vest-Agder	—	—	—	—
Rogaland	387 450	4,44	5 480	1,41
Hordaland	1 518 120	9,99	30 230	1,99
Sogn og Fjordane	2 558 230	14,38	34 960	1,37
Møre og Romsdal	3 478 140	23,75	285 005	8,19
Sør-Trøndelag	2 307 090	12,78	96 140	4,17
Nord-Trøndelag	1 595 140	7,58	79 040	4,95
Nordland	11 592 260	31,95	525 188	4,53
Troms	1 060 330	4,15	24 930	2,35
Finnmark	113 700	0,24	44 560	39,19
Av riket	29 099 520	9,42	1 574 055	5,41

Tabell 2. Myrselskapets myrinventeringer pr. 31/12—70.
Myrarealets prosentiske fordeling på myrtyper.

Fylke	Mosemyr	Grasmyr	Lyngmyr	Krattmyr	Skogmyr
Østfold	50,1	28,4	—	0,8	20,7
Akershus	36,7	29,6	0,1	1,7	31,9
Hedmark	66,8	9,1	—	3,8	20,3
Oppland	42,6	27,6	0,2	0,7	28,9
Buskerud	44,5	33,2	1,5	—	20,8
Vestfold	—	—	—	—	—
Telemark	—	—	—	—	—
Aust-Agder	—	—	—	—	—
Vest-Agder	—	—	—	—	—
Rogaland	20,1	62,0	17,9	—	—
Hordaland	5,7	53,0	38,2	—	3,1
Sogn og Fjordane	61,3	21,2	17,5	—	—
Møre og Romsdal	60,1	22,1	10,2	0,9	6,7
Sør-Trøndelag	39,9	56,8	2,3	—	1,0
Nord-Trøndelag	66,7	31,7	0,4	0,1	1,1
Nordland	67,8	31,6	0,5	—	0,1
Troms	58,7	41,3	—	—	—
Finnmark	78,2	10,1	0,2	3,8	7,7
For inventert myrareal ...	61,5	26,1	3,4	1,1	7,9

Tabell 3. Myrselskapets myrinventeringer pr. 31/12—70.
Myrarealet fordelt etter dyrkingsverd.

Fylke	Inventert myrareal						
	I alt dekar	Herav dyrkbart					
		I alt		D 3 og bedre		Dårligere enn D 3	
		Dekar	%	Dekar	%	Dekar	%
Østfold	22 097	16 300	73,8	2 500	11,3	13 800	62,5
Akershus	21 647	9 600	44,3	4 000	18,5	5 600	25,8
Hedmark	347 198	225 200	64,9	42 300	12,2	182 900	52,7
Oppland	55 229	34 900	63,2	9 400	17,0	25 500	46,2
Buskerud	2 351	2 000	85,1	600	25,5	1 400	59,6
Vestfold	—	—	—	—	—	—	—
Telemark	—	—	—	—	—	—	—
Aust-Agder	—	—	—	—	—	—	—
Vest-Agder	—	—	—	—	—	—	—
Rogaland	5 480	3 170	57,8	1 910	34,8	1 260	23,0
Hordaland	30 230	17 000	56,2	10 930	36,2	6 070	20,0
Sogn og Fjordane .	34 960	9 760	27,9	2 330	6,7	7 430	21,2
Møre og Romsdal .	285 005	168 035	58,9	87 330	30,6	80 705	28,3
Sør-Trøndelag	96 140	72 550	75,5	23 250	24,2	49 300	51,3
Nord-Trøndelag ...	79 040	68 440	86,6	5 760	7,3	62 680	79,3
Nordland	525 188	431 400	82,1	100 100	19,0	331 300	63,1
Troms	24 930	15 500	62,2	8 600	34,5	6 900	27,1
Finmark	44 560	8 600	19,3	2 700	6,1	5 900	13,2
Av riket	1 574 055	1 082 455	68,8	301 710	19,2	780 745	49,6

Tabell 4. Myrselskapets myrinventeringer pr. 31/12—70.
Areal og masse av brenntorv og strøtorv.

Fylke	Brenntorv		Strøtorv	
	Areal dekar	Masse m ³	Areal dekar	Masse m ³
Østfold	5 599	13 080 000	2 374	3 459 000
Akershus	385	684 000	1 136	2 139 000
Hedmark	44 107	75 559 000	10 039	17 237 700
Oppland	1 740	2 342 000	1 340	2 248 000
Buskerud	12	25 000	40	80 000
Vestfold	—	—	—	—
Telemark	—	—	—	—
Aust-Agder	—	—	—	—
Vest-Agder	—	—	—	—
Rogaland	680	850 000	—	—
Hordaland	7 908	12 532 000	—	—
Sogn og Fjordane	7 225	7 754 800	50	60 000
Møre og Romsdal	89 025	131 532 000	6 055	5 470 000
Sør-Trøndelag	13 820	16 522 000	1 370	1 520 000
Nord-Trøndelag	1 691	1 344 000	550	550 000
Nordland	49 270	83 679 000	11 348	23 650 000
Troms	2 600	3 080 000	540	600 000
Finnmark	1 112	822 400	250	250 000
I alt	225 174	349 806 200	35 092	57 263 700

ENGVEKSTER OG ENGFØBLANDINGER PÅ MYRJORD

Det norske myrselskaps forsøksstasjon på Mæresmyra.

Av Rolf Celius

Timotei har i de fleste forsøk som er utført på myrjord vist seg å være den mest yterike grasart for vanlig høyproduksjon med eventuell håslått. *Timotei* kan med denne driftsmåte også være utholdende hvis den gjødsles godt og myra er skikkelig grøftet og kalket. Settes tida for 1. slått fram til begynnende skyting hos *timotei*, vil avlingsmengde og varighet reduseres i forhold til mange andre grasarter.

Uttytning av *timoteien* ved tidlig slått påskyndes hvis en samtidig nytter lav stubbing, 3—5 cm. I forhold til denne lave avkutting er det en betydelig fordel å heve stubbehøyden til 8—10 cm, men det er lite å oppnå ved en ytterligere heving, iallfall innenfor en engperiode på 3—4 år.

Timotei bør også være med i en frøblanding beregnet på gras-høsting til ensilering, men det vil være en fordel å supplere med engsvingel.